

**Poznańska Akademia Medyczna  
Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I  
Wydział Nauk Medycznych –  
Kierunek *Fizjoterapia*  
Jednolite Studia Magisterskie  
Sylabus Przedmiotowy**

**Informacje ogólne**

|                                               |                                     |                           |                           |         |                      |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------|----------------------|
| Nazwa przedmiotu: Pielęgniarstwo geriatryczne |                                     |                           |                           |         |                      |
| 1. Kod przedmiotu: 4F/9-80                    |                                     |                           | 2. Liczba punktów ECTS: 4 |         |                      |
| 3. Kierunek:                                  | Fizjoterapia                        | 7. Liczba godzin:         | ogółem                    | wykłady | ćwiczenia /inne akt. |
| 4. Specjalność:                               | Fizjoterapia osób w wieku podeszłym | 8. Studia stacjonarne:    |                           |         |                      |
| 5. Rok studiów                                | IV                                  | 9. Studia niestacjonarne: | 60                        | 30      | 30                   |
| 6. Semestr:                                   | 8                                   | 10. Poziom studiów:       | JSM                       |         |                      |
|                                               |                                     |                           |                           |         |                      |
| 11. Profil kształcenia                        | Praktyczny                          | 12. Język wykładowy:      | polski                    |         |                      |

**Informacje szczegółowe**

|                                     |                                                                                                               |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.Cele przedmiotu /cele uczenia się |                                                                                                               |
| C 1.                                | Moduł przygotowuje studenta do kompleksowej opieki nad pacjentem w wieku podeszłym                            |
| C 2.                                | Student zna proces starzenia się organizmu ludzkiego w różnych aspektach                                      |
| C 3.                                | Student zna odrębności postępowania pielęgnacyjnego u pacjentów geriatrycznych                                |
| C 4.                                | Student potrafi przedstawić genetyczne i środowiskowe uwarunkowania starości, fizjopatologię wieku starszego. |
| C 5.                                | Zna zespoły chorobowe i zaburzenia równowagi wewnątrzustrojowej występujące u człowieka w wieku podeszłym.    |

## 2. Wymagania wstępne:

Podstawą są treści z zakresu przedmiotów podstawowych wynikające ze standardu z zakresu anatomii i fizjologii oraz patologii.

## 3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):

| W zakresie wiedzy                      |                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                           |                             |
|----------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Symbol kierunkowego efektu uczenia się | Symbol przedmiotowego efektu uczenia się | Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia się kierunkowego<br>(Po zakończeniu przedmiotu dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student:)                                                                                                                                                                                                                     | Sposób weryfikacji efektu | Symbol postawionego celu/ów |
| K2P_W01S1                              | P79_W01                                  | charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                              | test, studium przypadku   | C4, C5                      |
| K2P_W06S1                              | P79_W02                                  | wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi | test                      | C2, C4, C5                  |
| K2P_W01S1                              | P79_W03                                  | zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | test                      | C1, C2, C3, C4, C5          |

|                                           |                                             |                                                                                                                                                                                                                         |                                                         |                                    |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------|
| K2P_W08S1                                 | P79_W04                                     | zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia                                                                                                                                          | Studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych       | C3                                 |
| K2P_W08S1                                 | P79_W05                                     | charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania | Test, spr. umiejętności praktycznych                    | C2, C3                             |
| K2P_W08S1                                 | P79_W06                                     | charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym, uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia                                                                                             | Studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych       | C3                                 |
| K2P_W06S1                                 | P79_W07                                     | różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji                                                     | test                                                    | C2, C5                             |
| K2P_W09S1                                 | P79_W08                                     | zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną                                                                                                                                         | Test, studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych | C3                                 |
|                                           |                                             |                                                                                                                                                                                                                         |                                                         |                                    |
| <b>W zakresie umiejętności</b>            |                                             |                                                                                                                                                                                                                         |                                                         |                                    |
|                                           |                                             |                                                                                                                                                                                                                         |                                                         |                                    |
| <b>Symbol kierunkowego efektu uczenia</b> | <b>Symbol przedmiotowego efektu uczenia</b> | <b>Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia kierunkowego</b>                                                                                                                                       | <b>Sposób weryfikacji efektu</b>                        | <b>Symbol postawionego celu/ów</b> |

|                                            |                                             |                                                                                                                                  |                                                         |                                    |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------|
| K2P_U01S1                                  | P79_U01                                     | rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia                                     | Test, studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych | C1, C2, C3, C4, C5                 |
| K2P_U04S1                                  | P79_U02                                     | motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego                                                        | studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych       | C3                                 |
| K2P_U03S1                                  | P79_U03                                     | prowdzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób                                                                                 | Test, spr. umiejętności praktycznych                    | C3, C5                             |
| K2P_U02S1                                  | P79_U04                                     | rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego, leczniczo-pielęgnacyjnego                    | Test, spr. umiejętności praktycznych                    | C1, C2, C3, C4, C5                 |
| K2P_U02S1                                  | P79_U05                                     | prowdzi rozmowę terapeutyczną                                                                                                    | Spr. umiejętności praktycznych                          | C3                                 |
| K2P_U02S1                                  | P79_U06                                     | prowdzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej | Spr. umiejętności praktycznych                          | C3                                 |
| K2P_U09S1                                  | P79_U07                                     | przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego                                                  | Spr. umiejętności praktycznych                          | C1, C2, C3, C4, C5                 |
| K2P_U04S1                                  | P79_U08                                     | dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych                                                      | Studium przypadku, spr. umiejętności praktycznych       | C1, C2, C3, C4, C5                 |
|                                            |                                             |                                                                                                                                  |                                                         |                                    |
| <b>W zakresie kompetencji społecznych</b>  |                                             |                                                                                                                                  |                                                         |                                    |
|                                            |                                             |                                                                                                                                  |                                                         |                                    |
| <b>Symbol kierunkoweg o efektu uczenia</b> | <b>Symbol przedmiotowego efektu uczenia</b> | <b>Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia kierunkowego</b>                                                | <b>Sposób weryfikacji efektu</b>                        | <b>Symbol postawionego celu/ów</b> |

|            |         |                                                                                            |                                |                    |
|------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------|
| K2P_KS01S1 | P79_K01 | systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu | Spr. umiejętności praktycznych | C1, C2, C3, C4, C5 |
| K2P_KS02S1 | P79_K02 | wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych.             | Spr. umiejętności praktycznych | C1, C2, C3, C4, C5 |
| K2P_KS02S1 | P79_K03 | rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe                               | Spr. umiejętności praktycznych | C1, C2, C3, C4, C5 |
| K2P_KS05S1 | P79_K04 | przestrzega tajemnicy zawodowej                                                            | Spr. umiejętności praktycznych | C1, C2, C3, C4, C5 |

#### 4. Treści programowe:

| Symbol treści programowych uczenia | Treści programowe                                                                         | Odniesienie do efektów uczenia-Symbol                                                                                                                       |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wykłady</b>                     |                                                                                           |                                                                                                                                                             |
| T1                                 | Geriatrya i gerontologia – podstawowe pojęcia.                                            | K2P_W01S1<br>K2P_W06S1<br>K2P_W08S1<br>K2P_W09S1<br>K2P_U01S1<br>K2P_U02S1<br>K2P_U03S1<br>K2P_U04S1<br>K2P_U09S1<br>K2P_KS01S1<br>K2P_KS02S1<br>K2P_KS05S1 |
| T2                                 | Fizjologia oraz patologia starzenia się.                                                  |                                                                                                                                                             |
| T3                                 | Dysfunkcje poszczególnych układów oraz narządów w procesie starzenia się (charakterystyka |                                                                                                                                                             |
| T4                                 | Dysfunkcja układu oddechowego                                                             |                                                                                                                                                             |
| T5                                 | Dysfunkcja układu pokarmowego                                                             |                                                                                                                                                             |
| T6                                 | Dysfunkcja układu krwionośnego                                                            |                                                                                                                                                             |
| T7                                 | Dysfunkcja układu sercowo-naczyniowego                                                    |                                                                                                                                                             |
| T8                                 | Dysfunkcja układu krążenia                                                                |                                                                                                                                                             |
| T9                                 | Dysfunkcja układu mięśniowo-szkieletowego, dysfunkcja narządu ruchu                       |                                                                                                                                                             |
| T10                                | Dysfunkcja układu nerwowego                                                               |                                                                                                                                                             |
| T11                                | Dysfunkcja układu moczowego                                                               |                                                                                                                                                             |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| T12 | Dysfunkcja układu wewnątrzwydzielniczego                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| T13 | Zespoły bólowe wieku podeszłego - charakterystyka                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| T14 | Komunikowanie się z pacjentem w okresie starzenia się :<br>przyczyny utrudnionego komunikowania się                                                                                                                                                                                                                     |
| T15 | Zespoły starczej niepełnosprawności tj. zaburzenia równowagi oraz chodu, upadki, zespół słabości, demencja, delirium, depresja)                                                                                                                                                                                         |
| T16 | Neurologiczne i psychiczne zaburzenia wieku podeszłego: Rola i cele fizjoterapeuty w procesie rozpoznania, leczenia i postępowania w stosunku do osób z zaburzeniem świadomości. zespołem otępiennym, chorobą Parkinsona, zaburzeniami afektywnymi, nadużywaniem substancji psychoaktywnych                             |
| T17 | Całościowa ocena geriatryczna (omówienie poszczególnych składowych OCG)<br>- ocena sprawności w zakresie podstawowych oraz złożonych czynności życiowych<br><br>- ocena sprawności funkcji poznawczych<br><br>- ocena ryzyka depresji<br><br>- ocena stanu odżywiania<br><br>- ocena ryzyka upadków<br><br>- ocena bólu |
| T18 | Specyfika farmakoterapii w Geriatrii (omówienie poszczególnych grup leków: wskazania, p/wskazania, dawkowanie, działania niepożądane). Charakterystyka zespołów polekowych (ostry zespół poneuroleptyczny, ostry zespół serotoninowy, zespół parkinsonowski)                                                            |
| T19 | Starzenie się jako problem społeczny. Uwarunkowania demograficzne, psychologiczne, społeczno-socjalne i ekonomiczne.                                                                                                                                                                                                    |
| T20 | Wybrane aspekty prawne i etyczne geriatrii.                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| T21 | 1. Rehabilitacja osób starszych (65-75 lat) w wieku podeszłym (76-85 lat) i wieku sędziwego (powyżej 86 lat) – wprowadzenie                                                                                                                                                                                             |

|     |                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| T22 | Zasady działania oraz zastosowania aparatury do diagnostyki funkcjonalnej, oraz zasady doboru różnych form aktywności ruchowej w rehabilitacji kompleksowej jak i w podtrzymaniu sprawności osób z różnymi dysfunkcjami . |  |
| T23 | Przypomnienie oraz pogłębienie wiadomości z metodycznych i praktycznych podstaw kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii, masażu leczniczego.                                                                      |  |
| T24 | Całościowa Ocena Geriatryczna (COG) – praktyczne zastosowanie na podstawie studium przypadku<br><br>- testy oceniające sprawność funkcjonalną osób starszych (skala Katza, skala Lawtona, skala Barthel)                  |  |
| T25 | Określenie problemów (rehabilitacyjnych) w procesie starzenia się organizmu wynikających z dysfunkcji poszczególnych układów .                                                                                            |  |
| T26 | Przygotowanie planu postępowania fizjoterapeutycznego w stosunku do pacjenta z różnymi dysfunkcjami – studium przypadku                                                                                                   |  |
| T27 | Problemy pielęgnacyjne oraz pielęgnacja osób starszych (65-75 lat) w wieku podeszłym (76-85 lat) i wieku sędziwego (powyżej 86 lat)                                                                                       |  |

#### **5. Warunki zaliczenia:**

**(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

**Wykłady: Egzamin pisemny - test**

Ocena bardzo dobra - 91%-100% znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena ponad dobra - 84%-90% ponad dobra wiedza , umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dobra – 75%-83% dobra wiedza , umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna plus (dość dobry) – 69%-74%– dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna - 60%-68% dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - poniżej 60 % niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

**Ćwiczenia:**

Na ocenę 2:

Student nie zna zasad procesu terapeutycznego;

nie potrafi ocenić przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań; nie potrafi zaprezentować podstawowe umiejętności oraz metodycznych związanych z konkretnym przypadkiem; nie posiadał umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i kompetencji.

Na ocenę 3:

Student zna dostatecznie, lecz nie dokładnie systematykę ćwiczeń i metodykę podstawowych elementów terapii.; potrafi dostatecznie, lecz z błędami ocenić przydatność typowych metod do realizacji zadań terapeutycznych; potrafi zaprezentować dostatecznie podstawowe umiejętności oraz metodyczne związane z konkretnym przypadkiem; posiadał dostateczne lecz minimalne umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i kompetencji

Na ocenę 4:

Student zna dobrze, lecz z błędami dokładnie systematykę ćwiczeń i metodykę podstawowych elementów terapii.; potrafi dobrze, lecz z błędami ocenić przydatność typowych metod do realizacji zadań terapeutycznych; potrafi zaprezentować dobrze podstawowe umiejętności oraz metodyczne związane z konkretnym przypadkiem; posiadał dobre lecz z błędami umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i kompetencji

Na ocenę 5:

Student zna bardzo dobrze, dokładnie systematykę ćwiczeń i metodykę podstawowych elementów terapii.; potrafi bardzo dobrze ocenić przydatność typowych metod do realizacji zadań terapeutycznych; potrafi zaprezentować bardzo dobrze umiejętności oraz metodyczne związane z konkretnym przypadkiem; posiadał bardzo dobre umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i kompetencji

Ocena bardzo dobra - 91%-100% znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena ponad dobra - 84%-90% ponad dobra wiedza , umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dobra – 75%-83% dobra wiedza , umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna plus (dość dobry) – 69%-74%– dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna - 60%-68% dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - poniżej 60 % niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne



## 6. Metody prowadzenia zajęć:

### Wykłady:

- wykład problemowy
- prezentacje multimedialne
- praca w grupach

### Ćwiczenia:

- prezentacje
- dyskusja
- analiza przypadku

## 7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

| Literatura obowiązkowa:                                                                      | Literatura zalecana:                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Fizjoterapia w geriatric, K. Wieczorowska-Tobis, T. Kostka, A. Borowicz, PZWL, Warszawa 2010 | Neurogeriatria – praktyczne problemy neurologii w wieku podeszłym, A. Prusiński, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004 |
| Pielęgniarstwo psychiatryczne, K. Górna, K Jaracz, J. Rybakowski, PZWL, Warszawa 2012        |                                                                                                                  |

## 8. Kalkulacja ECTS – proponowana: (na podstawie poniższego przykładu)

| Forma aktywności/obciążenie studenta          | Godziny na realizację |                       |
|-----------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
|                                               | Studia stacjonarne    | Studia niestacjonarne |
| Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą |                       | 60                    |
| Praca własna studenta                         |                       | 60                    |
| Suma godzin                                   | 120                   |                       |
| Liczba punktów ECTS wykłady                   |                       |                       |
| Liczba punktów ECTS kształcenie na odległość  |                       |                       |
| Liczba punktów ECTS ćwiczenia                 |                       |                       |
| Suma punktów ECTS                             | 4                     |                       |

*Niniejszy dokument jest własnością Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.*